

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către succesorul petiționarului Chiriac Vadim, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 septembrie 2019,

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 24.01.2019-21.02.2019
2. *instanța de recurs:* 20.08.2019 - 24.09.2019

A C O N S T A T A T:

1. La data de 24 ianuarie 2019, Chiriac Simion a depus plângere, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală împotriva actelor emise de Procuratura raionului Cahul (f.d.3-6), prin care a solicitat anularea ordonanței procurorului în Procuratura raionului Cahul, Iepure Andrei privind refuzul în începerea urmăririi penale din 12 decembrie 2018 și ordonanței procurorului-șef interimar al Procuraturii raionului Cahul, Adrian Tabureanu din 10 ianuarie 2019, cu atragerea angajatei Consiliului raional Cahul, Cara Ecaterina la răspundere penală.

2. Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 18 februarie 2019 (f.d.111) s-a admis cererea cu privire la *sucesiunea în drepturi* a lui Chiriac Vadim după decesul tatălui său, petentul Chiriac Simion. S-a înlocuit Chiriac Vadim cu succesor în drepturi a tatălui său Chiriac Simion.

3. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 21 februarie 2019, a fost respinsă cererea lui Chiriac S. privind anularea ordonanței procurorului în Procuratura raionului Cahul, Iepure Andrei privind refuzul în începerea urmăririi penale din 12 decembrie 2018 și ordonanței procurorului-șef interimar al Procuraturii raionului Cahul, Adrian Tabureanu din 10 ianuarie 2019.

4. Nefiind de acord cu încheierea dată, la data de 30 iulie 2019, recurentul Chiriac Vadim a depus recurs (f.d.134-136,137), prin care a solicitat casarea acestuia cât și ordonanțele procurorilor A. Tabureanu și A. Iepure, cu emiterea hotărârii noi de admiterea a plângerii.

În motivarea recursului a invocat:

- încheierea instanței de fond este una neîntemeiată, deoarece auditul efectuat de Ecaterina Cara este unul ilegal, fapt ce a condus la lezarea unor drepturi și interese ale lui Chiriac Simion, soldate cu destituirea lui din funcția de director al SA„Mariana” intentarea unui dosar penal în privința sa, ce a avut ca obiect anume

acest raport de audit, cât și intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Mariana”.

- instanța de fond eronat a concluzionat despre faptul că, auditul intern efectuat de Cara Ecaterina, neintenționat a încălcat procedura și legislația la efectuarea auditului.

La data de 19 septembrie 2019, recurentul Chiriac Vădim a depus recurs suplimentar împotriva încheierii nominalizate (f.d. 150-152), prin care a solicitat casarea încheierii, cât și ordonanțele procurorilor A. Tabureanu și A. Iepure, cu emiterea hotărârii noi de admiterea a plângerii.

În argumentarea recursului suplimentar a indicat:

- Cara Ecaterina este angajata Consiliului raional Cahul, precum și acționar al SA „Mariana”, efectuând audit, încălcând Legea nr.229 din 23 septembrie 2010 privind controlul financiar public intern art. 23 pct. 2 lit. c), d) și art. 27 lit.a), d);

- CNA Cahul, în urma controlului efectuat a constatat că faptele și concluziile nu corespund realității în raportul de audit. Consideră că, scopul auditului intern efectuat de Ecaterina Cara, a fost efectuat în folosul acționarului întreprinderii și anume Consiliul Raional Cahul, cu scopul reînțoarcerii proprietății anterior vândute, cât și concedierea directorului care nu a fost de acord cu acțiunile Ecaterinei Cara în timpul auditului;

- în rezultatul acțiunilor Ecaterinei Cara, s-a cauzat un prejudiciu material, SA „Mariana” în sumă de 50 000 lei, ce a dus la situația financiară grea și ca consecință la intentarea procesului de insolabilitate la 28 noiembrie 2018.

5. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 septembrie 2019, a fost respins ca depus peste termen recursul declarat și menținută încheierea.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut, că încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia a fost pronunțată la data de 21 februarie 2019 (f.d. 116-119) recursul înaintat de Chiriac V. împotriva încheierii a fost depus la data de 30 iulie 2019 (f.d. 134-137), peste termen mai mult de 4 luni.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată, se constată că Chiriac V. a participat la examinarea plângerii în ședința de judecată de 18 februarie 2019 și 21 februarie 2019 (f.d. 110-112,114), inclusiv fiind prezent la pronunțarea încheierii contestate. În același timp, se notează că, conform recipisei anexate la dosar, recurentului Chiriac V. i-a fost înmănată în ziua pronunțării încheierii 21 februarie 2019, copia de pe încheierea contestată (f.d. 120).

Instanța de recurs a menționat că, reieșind din conținutul art.313 alin. (6) Cod de procedură penală, ultima zi de depunere a recursului este de 11 martie 2019 (08 martie 2019 fiind declarată zi de odihnă) însă recursul a fost depus la data de 30.07.2019, conform ștampilei oficiului poștal pe plicul (f.d. 137)

Astfel, recurentul nu a solicitat repunerea în termen, iar instanța de recurs nu a stabilit careva motive întemeiate pentru repunerea în termen a recursului, întru cât examinarea recursului peste termen neîntemeiat se încalcă drepturile persoanei interesate Cara Ecaterina și nu poate fi arbitrar față de această parte, fiind astfel

încălcat și principiul securității raporturilor juridice care cere că, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție (cauza CEDO: Melnic v Moldova (nr.6923/03) din 14 noiembrie 2006).

Prin urmare, din considerentul că, recurentul Chiriac V. a declarat recursul în afara termenului legal de 15 zile stabilit de art. 313 Cod de procedură penală, iar recurentul nu a solicitat și demonstrat temeinicia omiterii termenului ulterior cu repunerea în termen, instanța de recurs a ajuns la concluzia de a respinge recursul ca fiind depus peste termen, cu menținerea încheierii contestate.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, succesorul petiționarului Chiriac Vadim a contestat-o cu recurs în anulare, solicitând casarea acesteia, deoarece este neîntemeiată și ilegală, cu restabilirea sa în dreptul și termenul de depunere a plîngerii. Instanța de recurs nu a examinat faptul că în ședința de judecată a Judecătoriei Taraclia, au fost efectuate erori judiciare, datorită cărora a fost dus în eroare, fiindu-i încălcate drepturile, nefiindu-i adordat termen pentru a se pregăti de proces, a colecta materialele necesare, a se folosi de ajutorul unui avocat, cu toate că a preîntâmpinat instanța că nu cunoaște procedura, a fost privat de dreptul la traducător în anumite momente ale procesului. La data de 21.02.2019 a primit doar dispozitivul încheierii, în care lipsea termenul de atac în Curtea de Apel, încheierea motivată a primit-o la data de 10 iulie 2019, după solicitarea sa în scris, astfel a respectat termenul de 15 zile de atac

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, Cara Ecaterina a depus referință privind opinia asupra recursului declarat, solicitând a respinge recursul declarat de către Chiriac V. ca neîntemeiat și lipsit de probe.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, în redacția Legii nr. 66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și în numele persoanelor menționate în pct. 2)-4) al normei menționate, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Totodată, Colegiul penal relevă normele prevăzute de art. 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5), art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței; data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; data

adoptării deciziei în recurs, și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Așadar, prevederile legale menționate mai sus prescriu în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată o cauză penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Reieșind din conținutul recursului în anulare și materialele dosarului, se constată că succesorul petiționarului Chiriac Vadim, contestă decizia instanței de recurs, asupra unei plângeri examinate în procedura art. 313 Cod de procedură penală, adică prin care nu a fost judecată o cauză penală în fond, respectiv nu au fost adoptate hotărâri de condamnare, achitare sau încetare a procesului penal, așa cum este stipulat în sensul prevederilor art. art. 452 și 455 alin. (2) pct. 3)-5) Cod de procedură penală.

Având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat de către succesorul petiționarului Chiriac Vadim, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

9. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (1)-(2) pct. 1) Cod procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către succesorul petiționarului Chiriac Vadim, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 septembrie 2019, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 19 februarie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie